KEUZEVAK TELECOMMUNICATIERECHT | 26 APRIL 2023

@zwnne

e-Privacy: de regels voor spam, telemarketing, geheime nummers, verkeersgegevens. En voor cookies

Prof. mr. G-J. (Gerrit-Jan) ZWENNE

Universiteit Leiden

eLaw Leiden

1

HOME > EU DATA PROTECTION > COUNCIL OF THE EU RELEASED A (NEW) DRAFT OF THE EPRIVACY REGULATION

Council of the EU Released a (New) Draft of the ePrivacy Regulation

By Dan Cooper and Anna Oberschelp de Meneses on January 6, 2021

POSTED IN DATA PRIVACY, EU DATA PROTECTION, EUROPEAN UNION, GDPR

On January 5, 2021, the Council of the European Union released a new **draft version** of the ePrivacy Regulation, which is meant to replace the ePrivacy Directive. The European Commission approved a first draft of the ePrivacy Regulation in January 2017. The draft regulation has since then been under discussion in the Council.

On January 1, 2021, Portugal took over the presidency of the Council for six months. Ahead of the next meeting of the Council's working party responsible for the draft ePrivacy Regulation, the Portuguese Presidency issued a revised version of the draft regulation. This is the **14th draft version** of the ePrivacy Regulation (including the European Commission's first draft).

Once approved, the ePrivacy Regulation will set out requirements and limitations for publicly available electronic communications service providers ("service providers") processing data of, or accessing devices belonging to, natural and legal persons "*who are in the [European] Union*" ("end-user"). The regulation aims to safeguard the privacy of the end-users, the confidentiality of their communications, and the integrity of their devices. These requirements and limitations will apply uniformly in all EU Member States. However, EU Member States have the power to restrict the scope of these requirements and limitations where this is a "*necessary, appropriate and proportionate measure in a democratic society to safeguard one or more of the general public interests.*"

2

Directive (EU) 2018/1972 of 11 December 2018 establishing the European Electronic Communications Code (Telecoms Code)

Art. 2(4)

'electronic communications service' means a service normally provided for remuneration via electronic communications networks, which encompasses, with the exception of services providing, or exercising editorial control over, content transmitted using electronic communications networks and services, the following types of services

(a) 'internet access service' as defined in point (2) of the second paragraph of Article 2 of Regulation (EU) 2015/2120;

(b) interpersonal communications servic

(c) services consisting wholly or mainly in the conveyance of signals such as transmission services used for the provision of machine-to-machine services and for broadcasting

Over The Top ("OTT") Services e.g. Whatsapp, Signal, Telegram etc. Facebook? Twitter?

Art. 2(5)
a service normally provided for remuneration that enables direct interpersonal and interactive exchange of information via electronic communications networks between a finite number of persons, whereby the persons initiating or participating in the communication determine its recipient(s) and does not include services which enable interpersonal and interactive communication merely as a minor ancillary feature that is intrinsically linked to another service

3

roadmap

- *vertrouwelijkheid en beveiliging*
- *anoniem bellen en gebeld worden, geheim nummer*
- *verkeers- en locatiegegevens*
- *spam en telemarketing, en cookies*

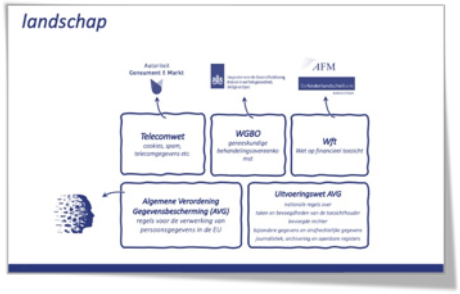

4

landschap

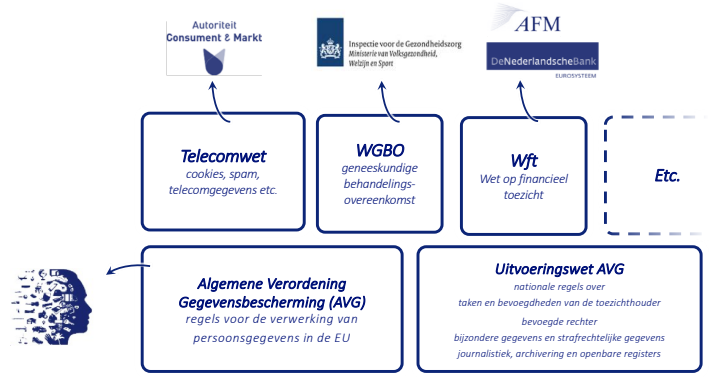

5

let op!

- natuurlijke personen die gebruik maken van elektronische communicatie: gebruikers
- abonnees
- abonnees die rechtspersoon zijn of natuurlijke persoon die handelend in uitoefening van beroep of bedrijf
- abonnees die natuurlijke persoon zijn
- gebruikers van randapparaten (devices)
- consumenten

- wie ontlenen aanspraken aan de bepalingen van hoofdstuk 11 Tw?
- en op wie rusten de verplichtingen?
  - aanbieders van elektronische communicatie (incl. over-the-top)
  - aanbieders van telefoongidsen en abonnee-informatiediensten
  - verzenders van ongevraagde commerciële communicatie
  - websites e.a. die cookies plaatsen en/of uitlezen

6

vertrouwelijkheid en beveiliging

Art. 11.2 Tw → zorgdragen voor de bescherming van persoonsgegevens en de bescherming van de persoonlijke levenssfeer van abonnees en gebruikers van telecomnetwerk, onderscheidenlijk telecomdienst

- bescherming persoonsgegevens en privacy van abonnees en gebruikers
- vertrouwelijkheid van communicatie
- beveiliging én meldplicht beveiligingsinbreuk → melden bij AP en in voorkomend geval ook bij abonnees en gebruikers! (Art. 11.3 Tw; Art. 11.3a Tw)

niet aftappen, afluisteren enz., tenzij
- met uitdrukkelijke toestemming
- integriteit netwerk
- overbrengen communicatie
- wettelijk voorschrift of bevel

→ Deep Packet Inspection (DPI) (Art. 11.2a Tw)

Art. 4 Rl. 2002/58; Art. 5 ePR

7

net neutrality & deep packet inspection

8

AG CONNECT
the amazing world of IT
GOVERNANCE
Stijgende werklast door datalekken zorgt voor frustraties bij gemeenten
'Meldingen moeten efficiënter kunnen.'
De werklast als gevolg van datalekken stijgt bij gemeenten al jaren. En dat blijft de komende jaren zo, toont gezamenlijk onderzoek van Binnenlands Bestuur, AG Connect en iBestuur aan. Een aantal gemeenten slaat alarm.
De hoeveelheid datalekken bij de overheid stijgt al jaren, en die stijging lijkt maar niet af te nemen. In 2017 werden er 484 datalekken bij het openbaar bestuur gemeld. In 2021 zijn dat er bijna 5.000. Vrijwel altijd gaat het om menselijke fouten, zoals een verkeerde bijlage in een mail, een e-mail naar een verkeerd adres of een verkeerd verstuurde brief, zo wordt duidelijk uit de antwoorden.
2,5 tot 4 uur werk
Uit het onderzoek wordt duidelijk dat de afhandeling van datalekken een werklast meebrengt van zo'n 2,5 tot 4 uur, afhankelijk van de ernst. In bijzondere gevallen kan de werklast veel verder oplopen. Daarbij neemt het aantal meldingen van datalekken bij de overheid jaarlijks fors toe, blijkt uit jaarlijkse cijfers van de AP. En vooral daar gaan veel uren in zitten.
Hoogleraar recht en de informatiemaatschappij Gerrit Jan Zwenne (Universiteit Leiden) sluit zich aan bij Terra. "De AP stelt nu dat een melding in vijftien tot dertig minuten kan worden gemaakt, maar binnen die tijd zal het vrijwel onmogelijk zijn om een melding af te ronden. Het zou heel plezierig zijn wanneer er API wordt ontwikkeld waarmee een organisatie datalekken in het eigen systeem kan verwerken en snel kan doorzetten naar het meldpunt."
AP: handmatig melden blijft nodig
De Autoriteit Persoonsgegevens stelt in een reactie dat er continu gewerkt wordt aan het verbeteren van het meldproces van een datalek. Het belang van een goede en volledige melding maken staat voorop. "We willen melden sneller en makkelijker maken, maar handmatig invullen blijft noodzakelijk, daar gaan we niets aan veranderen. Over de hoeveelheid werklast van een datalek heeft de AP geen gegevens beschikbaar. Een woordvoerder geeft aan dat de tijd die besteed wordt aan niet-gemelde datalekken momenteel "sowieso minder dan 5% bedraagt."

9

meldloket
Nieuw meldformulier datalekken is live
De Autoriteit Persoonsgegevens (AP) heeft een nieuw meldformulier datalekken. Het nieuwe formulier maakt het voor de gebruiker makkelijker om een datalek bij de AP te melden.
Nieuwe functionaliteiten
Het nieuwe meldformulier heeft nieuwe functionaliteiten:
Het formulier bepaalt op basis van de antwoorden die u invult welke vragen worden getoond. Zo hoeft u alleen de voor u relevante vragen te beantwoorden.
U kunt het formulier tussentijds opslaan en op een ander moment verdergaan met uw melding.
U kunt een sjabloon maken voor veelvoorkomende datalekken of een datalek dat zich in een korte tijd vaak voordoet. Zo hoeft u bepaalde delen van het formulier niet bij elke melding opnieuw in te vullen.
Het aanvullen van een eerdere melding is eenvoudiger geworden. U hoeft hiervoor niet meer het hele meldformulier opnieuw in te vullen.
PER E-MAIL

10

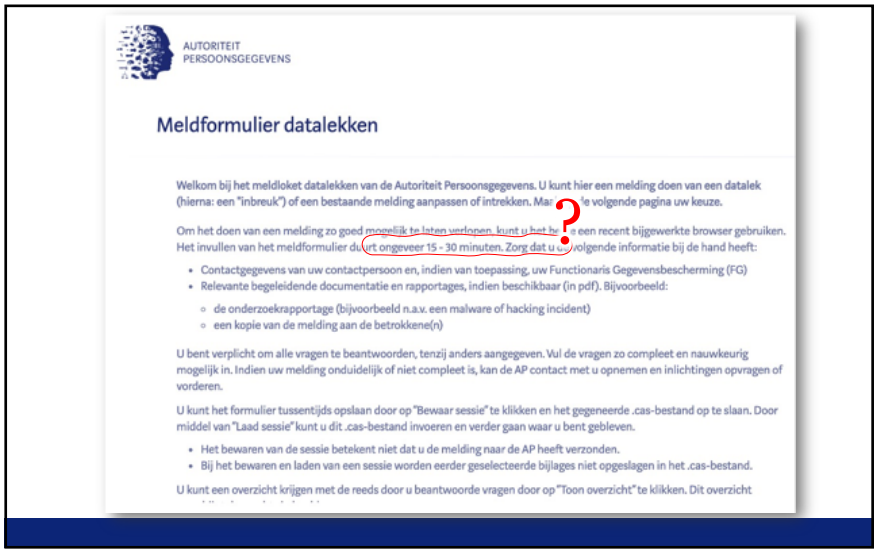
AUTORITEIT PERSOONSGEGEVENS
Meldformulier datalekken
Welkom bij het meldloket datalekken van de Autoriteit Persoonsgegevens. U kunt hier een melding doen van een datalek (hierna: een "inbreuk") of een bestaande melding aanpassen of intrekken. Ma te volgende pagina uw keuze.
Om het doen van een melding zo goed mogelijk te laten verlopen, kunt u het be een recent bijgewerkte browser gebruiken.
Het invullen van het meldformulier duurt ongeveer 15 - 30 minuten. Zorg dat u de volgende informatie bij de hand heeft:
Contactgegevens van uw contactpersoon en, indien van toepassing, uw Functionaris Gegevensbescherming (FG)
Relevante begeleidende documentatie en rapportages, indien beschikbaar (in pdf). Bijvoorbeeld:
de onderzoekrapportage (bijvoorbeeld n.a.v. een malware of hacking incident)
een kopie van de melding aan de betrokkene(n)
U bent verplicht om alle vragen te beantwoorden, tenzij anders aangegeven. Vul de vragen zo compleet en nauwkeurig mogelijk in. Indien uw melding onduidelijk of niet compleet is, kan de AP contact met u opnemen en inlichtingen opvragen of vorderen.
U kunt het formulier tussentijds opslaan door op "Bewaar sessie" te klikken en het gegeneerde .cas-bestand op te slaan. Door middel van "Laad sessie" kunt u dit .cas-bestand invoeren en verder gaan waar u bent gebleven.
Het bewaren van de sessie betekent niet dat u de melding naar de AP heeft verzonden.
Bij het bewaren en laden van een sessie worden eerder geselecteerde bijlages niet opgeslagen in het .cas-bestand.
U kunt een overzicht krijgen met de reeds door u beantwoorde vragen door op "Toon overzicht" te klikken. Dit overzicht

11

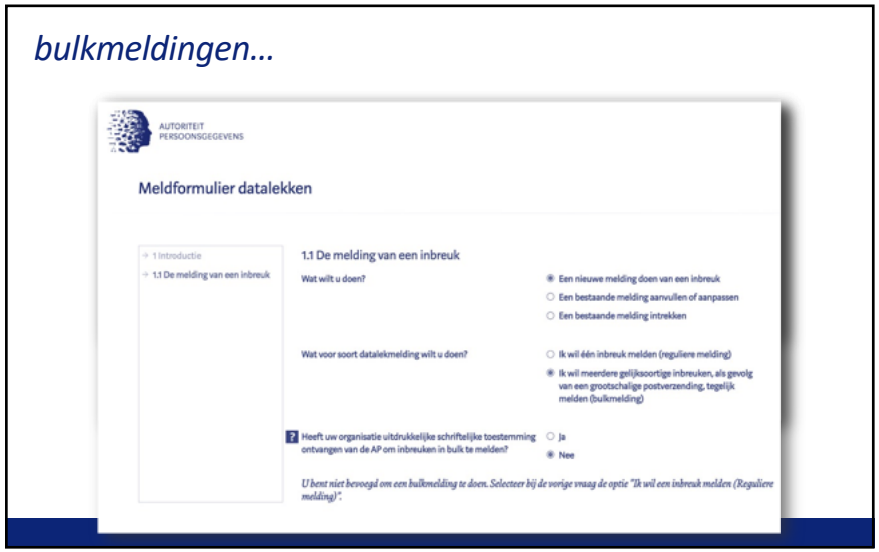
bulkmeldingen...
AUTORITEIT PERSOONSGEGEVENS
Meldformulier datalekken
1 Introductie
1.1 De melding van een inbreuk
1.1 De melding van een inbreuk
Wat wilt u doen?
Een nieuwe melding doen van een inbreuk
Een bestaande melding aanvullen of aanpassen
Een bestaande melding intrekken
Wat voor soort datalekmelding wilt u doen?
Ik wil één inbreuk melden (reguliere melding)
Ik wil meerdere gelijksoortige inbreuken, als gevolg van een grootschalige postverzending, tegelijk melden (bulkmelding)
Heeft uw organisatie uitdrukkelijke schriftelijke toestemming ontvangen van de AP om inbreuken in bulk te melden?
Ja
Nee
U bent niet bevoegd om een bulkmelding te doen. Selecteer bij de vorige vraag de optie "Ik wil een inbreuk melden (Reguliere melding)".

12

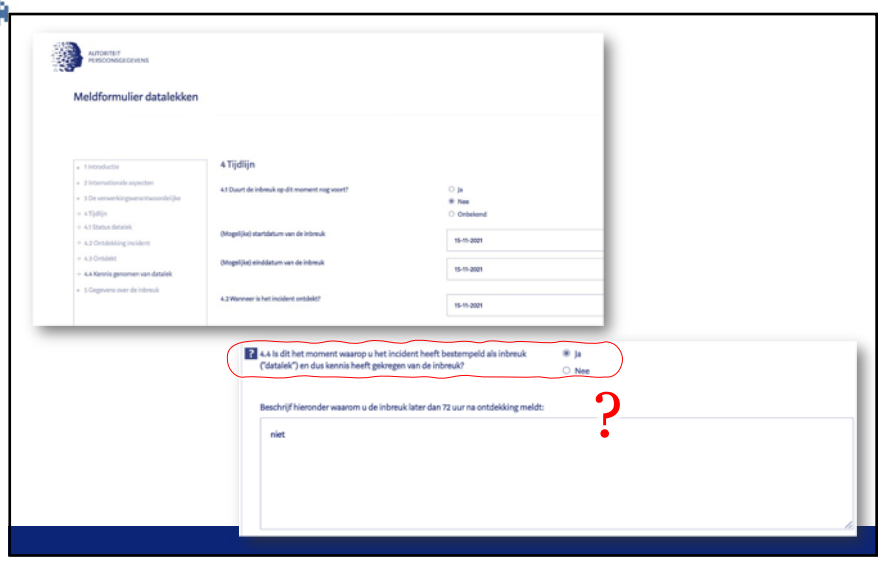
Meldformulier datalekken
4 Tijdlijn
4.1 Duurt de inbreuk op dit moment nog voort?
Ja
Nee
Onbekend
(Mogelijke) startdatum van de inbreuk
15-11-2021
(Mogelijke) einddatum van de inbreuk
15-11-2021
4.2 Wanneer is het incident ontdekt?
15-11-2021
4.4 Is dit het moment waarop u het incident heeft bestempeld als inbreuk ("datalek") en dus kennis heeft gekregen van de inbreuk?
Ja
Nee
Beschrijf hieronder waarom u de inbreuk later dan 72 uur na ontdekking meldt:
niet
?

13

5 Gegevens over de inbreuk
5.1 Aard van de inbreuk
Meerdere opties zijn mogelijk.
Persoonsgegevens (mogelijk) ingezien door onbevoegden
Persoonsgegevens per ongeluk of onopzettelijk gewijzigd
Persoonsgegevens permanent niet beschikbaar (verloren/verwijderd)
Persoonsgegevens tijdelijk niet beschikbaar
5.2 Aard van het incident
Wat is de aard van het incident waarbij er een inbreuk op de beveiliging van persoonsgegevens is geweest?
Slechts één optie is mogelijk
Apparaat, gegevensdrager (bijv. USB-stick) en/of papier met persoonsgegevens kwijtgeraakt of gestolen
Autorisatie(s) van medewerker(s) verkeerd ingesteld
Brief of postpakket met persoonsgegevens geopend retour ontvangen
Brief of postpakket met persoonsgegevens kwijtgeraakt
Brief of postpakket met persoonsgegevens verstuurd of afgegeven aan de verkeerde ontvanger(s)
E-mail met persoonsgegevens verstuurd aan verkeerde ontvanger(s)
E-mail verstuurd met persoonsgegevens met ontvangers in het aan-veld of in de cc, in plaats van bcc
Hacking, malware (bijv. ransomware) en/of phishing
Netwerkmappen of -locaties met persoonsgegevens zijn te breed toegankelijk ingesteld binnen de organisatie
Overig
Persoonsgegevens bij oud papier gezet
Persoonsgegevens door storing (tijdelijk) niet beschikbaar
Persoonsgegevens per ongeluk gepubliceerd
Persoonsgegevens toegevoegd aan het verkeerde dossier

14

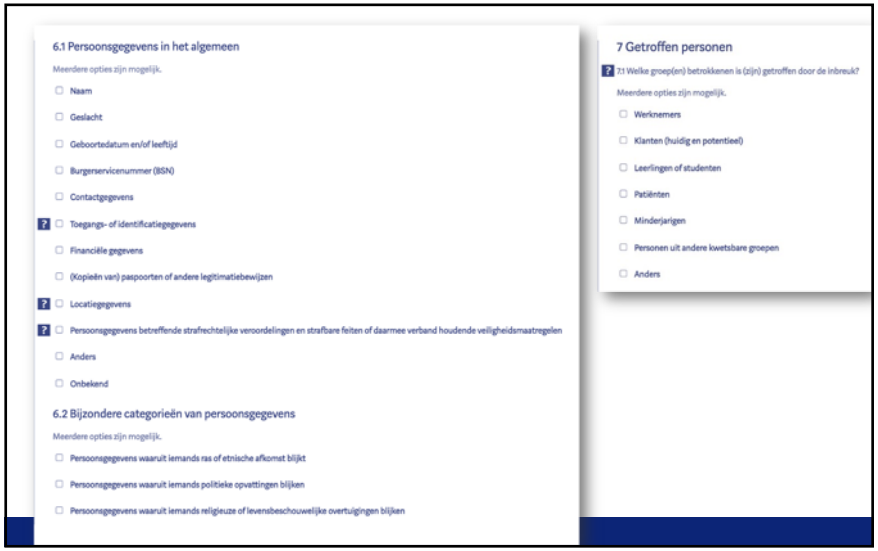
6.1 Persoonsgegevens in het algemeen
Meerdere opties zijn mogelijk.
Naam
Geslacht
Geboortedatum en/of leeftijd
Burgerservicenummer (BSN)
Contactgegevens
Toegangs- of identificatiegegevens
Financiële gegevens
(Kopieën van) paspoorten of andere legitimatiebewijzen
Locatiegegevens
Persoonsgegevens betreffende strafrechtelijke veroordelingen en strafbare feiten of daarmee verband houdende veiligheidsmaatregelen
Anders
Onbekend
6.2 Bijzondere categorieën van persoonsgegevens
Meerdere opties zijn mogelijk.
Persoonsgegevens waaruit iemands ras of etnische afkomst blijkt
Persoonsgegevens waaruit iemands politieke opvattingen blijken
Persoonsgegevens waaruit iemands religieuze of levensbeschouwelijke overtuigingen blijken
7 Getroffen personen
7.1 Welke groep(en) betrokkenen is (zijn) getroffen door de inbreuk?
Meerdere opties zijn mogelijk.
Werknemers
Klanten (huidig en potentieel)
Leerlingen of studenten
Patiënten
Minderjarigen
Personen uit andere kwetsbare groepen
Anders

15

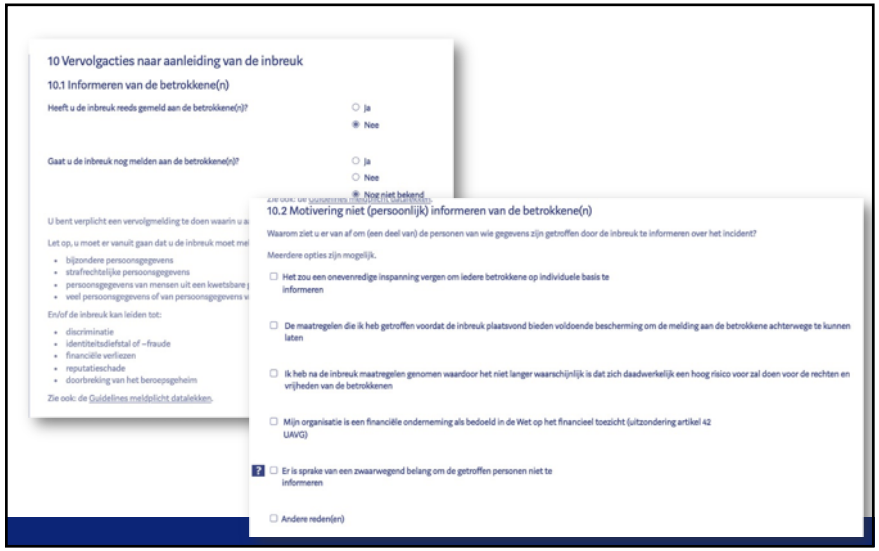
10 Vervolgacties naar aanleiding van de inbreuk
10.1 Informeren van de betrokkene(n)
Heeft u de inbreuk reeds gemeld aan de betrokkene(n)?
Ja
Nee
Gaat u de inbreuk nog melden aan de betrokkene(n)?
Ja
Nee
Nog niet bekend
10.2 Motivering niet (persoonlijk) informeren van de betrokkene(n)
Waarom ziet u er van af om (een deel van) de personen van wie gegevens zijn getroffen door de inbreuk te informeren over het incident?
Meerdere opties zijn mogelijk.
Het zou een oneevenredige inspanning vergen om iedere betrokkene op individuele basis te informeren
De maatregelen die ik heb getroffen voordat de inbreuk plaatsvond bieden voldoende bescherming om de melding aan de betrokkene achterwege te kunnen laten
Ik heb na de inbreuk maatregelen genomen waardoor het niet langer waarschijnlijk is dat zich daadwerkelijk een hoog risico voor zal doen voor de rechten en vrijheden van de betrokkenen
Mijn organisatie is een financiële onderneming als bedoeld in de Wet op het financieel toezicht (uitzondering artikel 42 UAVG)
Er is sprake van een zwaarwegend belang om de getroffen personen niet te informeren
Andere reden(en)

16

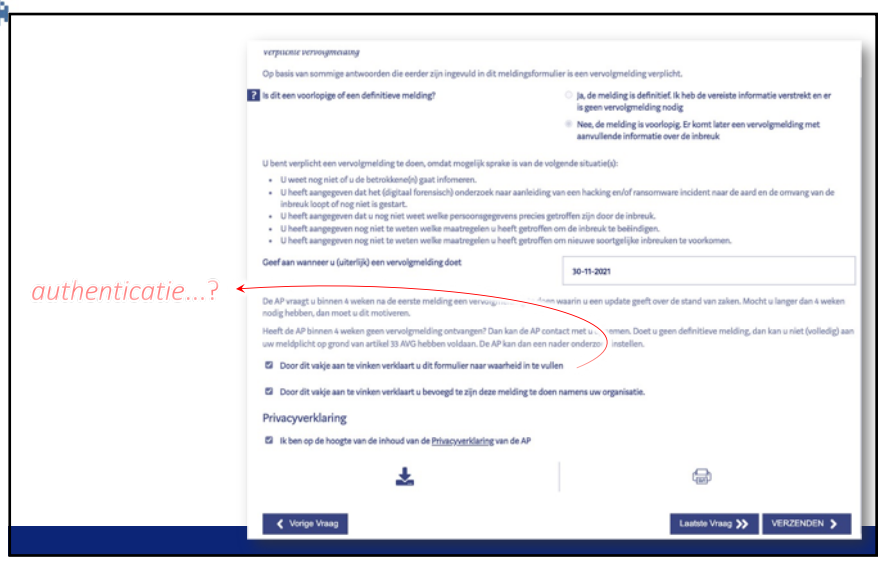

authenticatie…?

17

verkeersgegevens

Art. 11.5 Tw

- *anonimiseren, zodra niet meer nodig voor overbrengen verkeer en facturering*
- *met toestemming ook voor*
  - *value added services*
  - *marketing van elektronische communicatie-diensten*

gegevens die worden verwerkt voor overbrengen van communicatie of facturering ervan

Bijv. tijdstip en duur, oproep, oproepnummer,Cell-ID, omvang e-mailbericht, etc.

GPS gegevens worden niet gebruikt voor overdracht van communicatie, zijn dus locatiegegevens maar géén verkeersgegevens (art. 11.5a Tw)

Art. 6 en 9 Rl. 2002/58

Art. 6-7 ePR

18

gebruik geanonimiseerde telecomgegevens t.b.v bestrijding van COVID-19

Wél

- *om te zien in hoeverre maatregelen effectief zijn*
- *om in te schatten hoe de pandemie zich ontwikkelt*

Bijv. als in Nederland de terrassen opengaan en in België nog niet

En níet

- *om individuen te volgen en hen aan te spreken op hun gedrag*

Singapore, China(?)

19

wat is «anoniem»…?

«niet-identificeerbaar»

(26) Om te bepalen of een natuurlijke persoon identificeerbaar is, moet rekening worden gehouden met alle middelen waarvan redelijkerwijs valt te verwachten dat zij worden gebruikt door de verwerkingsverantwoordelijke of door een andere persoon om de natuurlijke persoon direct of indirect te identificeren, bijvoorbeeld selectietechnieken.

Om uit te maken of van middelen redelijkerwijs valt te verwachten dat zij zullen worden gebruikt om de natuurlijke persoon te identificeren, moet rekening worden gehouden met alle objectieve factoren, zoals de kosten van en de tijd benodigd voor identificatie, met inachtneming van de beschikbare technologie op het tijdstip van verwerking en de technologische ontwikkelingen

overw. 26 Preambule AVG

Het is niet vereist dat iedere mogelijkheid de gegevens met betrekking tot personen te gebruiken, is uitgesloten. Is deze mogelijkheid weliswaar theoretisch aanwezig maar is ondenkbaar dat dit ook daadwerkelijk gebeurt, dan kan ervan worden uitgegaan dat de gegevens niet als persoonsgegevens worden aangemerkt.

Kamerstukken II 1997/98, 25892, nr. 3, p. 48

21

gebruik geanonimiseerde telecomgegevens t.b.v bestrijding van COVID-19

Met anonimisering wordt gedoeld op het gebruik van een reeks technieken die het onmogelijk maken om gegevens met een "redelijke" inspanning te koppelen aan een geïdentificeerde ~~of identificeerbare~~ natuurlijke persoon. Bij deze "redelijkheidstoets" moet rekening worden ~~gehouden met~~ zowel objectieve aspecten (vereiste tijd en technische middelen) als contextuele elementen die per geval kunnen verschillen (zoals zeldzaamheid van een verschijnsel, populatiedichtheid, aard en volume van de gegevens). Als de gegevens niet door deze toets komen, zijn ze niet geanonimiseerd en blijft de AVG er dus op van toepassing.

22

echter, volgens AP…

lees: andere EU-lidstaten met dezelfde wetgeving als Nederland …!!

Gebruik telecomdata tegen corona kan alléén met wet

Nieuwsbericht / 1 april 2020 — Categorie: Privacy & corona, Internet en telecom

Locatiegegevens gebruiken om de overheid te helpen in de strijd tegen het coronavirus is niet volledig onmogelijk, maar kan alleen als daar een wettelijke regeling voor bestaat. Dat zegt de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) in reactie op ideeën om locatiegegevens van burgers in te zetten om verspreiding van het virus te remmen.

'We zien in andere landen systemen waarbij de overheid locatiegegevens van telecombedrijven gebruikt tegen verspreiding van het coronavirus', zegt AP-voorzitter Aleid Wolfsen.

'Ook in Nederland worden dit soort ideeën geopperd. Maar dit kan niet zomaar. Wij hebben gekeken hoe dit eventueel kan, mocht de Nederlandse overheid dit willen'.

Locatiegegevens niet anoniem

Volgens zowel privacywet AVG als de Telecommunicatiewet mogen telecombedrijven niet zomaar gegevens van klanten delen met de overheid. Tenzij al die klanten daarvoor zelf toestemming hebben gegeven of de gegevens anoniem zijn.

Toestemming vragen van alle Nederlanders is in dit geval te omslachtig. En het anoniem maken van dit soort gegevens kan niet, omdat dat nooit onomkeerbaar is.

Wie weet waar iemand woont of werkt en die gegevens combineert met de 'geanonimiseerde' locatiegegevens van heel veel mensen, kan met die combinatie achterhalen wie bij welke locatiegegevens hoort.

'Dat maakt van deze gegevens persoonsgegevens en die mag je niet zomaar delen', zegt Wolfsen.

Locatiegegevens kunnen helpen

De AP ziet dat het beeld bestaat dat het beperkt en onder strenge voorwaarden gebruiken van locatiegegevens de overheid mogelijk kan helpen om de verspreiding van het virus in te dammen.

23

…dicht bij elkaar staan. De medische dossiers bij de huisarts van mensen die geen toestemming gaven voor gebruik ervan door anderen, zijn toegankelijk gemaakt voor huisartsenposten en eerste hulpen in het ziekenhuis. Het kabinet werkt aan een spoedwet om locatiegegevens van mobiele bellers te laten onderzoeken door het RIVM, om zo voorspellingen te doen over de verspreiding van het virus.

Wolfsen eist dat het om maatregelen gaat die de bescherming van persoonsgegevens zo goed mogelijk waarborgen. „Over die spoedwet hebben wij net advies uitgebracht aan het kabinet. Wij sluiten niet uit dat de analyse van die locatiedata op een privacy-vriendelijke manier kunnen worden gedaan. Onze adviezen worden meestal opgevolgd, omdat wij een wet buiten werking kunnen stellen als de AVG wordt geschonden", zegt Wolfsen.

…ieven breder. „Het grootschalig volgen van mensen die daar geen toestemming voor hebben gegeven, is door de AVG echt *not done* geworden. Dat lijkt met die locatiedata nu weer aan de kant te worden geschoven", zegt Benaissa van Bits of Freedom. „Niets is zo permanent als een tijdelijke maatregel", reageert ook

??

24

POLITICO

As European governments rushed to embrace technology to fight the coronavirus, a plainspoken Dutchman emerged as a thorn in their side. Aleid Wolfsen's message: Don't pretend your solutions are privacy-friendly.

In a group that normally keeps disagreements quiet, Wolfsen stands out. A former politician and mayor of Utrecht who had no formal training in data protection when he took on his role in 2016, he has repeatedly been at odds …er watchdogs, most of whom do not …s political background.

The official in charge of Europe's grouping of privacy regulators was also keen to play down any disagreements. There is "no difference in the positions" of different privacy regulators and the "Dutch case was a specific case," Andrea Jelinek said, while a spokesperson for the group, the European Data Protection Board, added: "The legal concept of anonymization is not an absolute concept."

Europe's Data Protection Supervisor, who had OK'd the Commission's use of telecoms data to track the coronavirus, said: "There is a difference between the technical impossibility of doing something to the very end, and something which we would call an effective anonymization."

!

25

Kst II 2020/21, 35479, nr. 3, p. 6-7

Wetsvoorstel Tijdelijke wet informatieverstrekking RIVM in verband met COVID-19

De informatie […] is wegens het hoge aggregatieniveau en het minimale getal van 15 per groep per gemeente per uur, naar het oordeel van de regering niet herleidbaar tot identificeerbare natuurlijke personen.

Hoewel er studies zijn die de – theoretische – mogelijkheid aantonen om in bepaalde gevallen ook geaggregeerde locatiedata te herleiden tot identificeerbare natuurlijke personen, valt niet redelijkerwijs te verwachten dat de verwerkingsverantwoordelijke of een andere persoon deze middelen gebruikt.

De kosten van en de tijd benodigd voor identificatie zonder daarbij gebruik te kunnen maken van de brongegevens (de locatie- en verkeersgegevens die de aanbieders beheren) maken een dergelijke identificatie onwaarschijnlijk. Belangrijk hierbij is dat het de aanbieders op grond van de Telecommunicatiewet verboden is om de brongegevens aan derden ter beschikking te stellen.

Er is misschien een theoretische mogelijkheid om te identificeren.

Maar daarmee zijn het nog geen persoons-gegevens…!

26

toerisme. Op deze gebieden is een grote behoefte aan snel beschikbare en meer gedetailleerde cijfers over waar mensen zich bevinden.

Methode

De methode is tot stand gekomen in een nauwe samenwerking tussen CBS en T-Mobile. Deze samenwerking is december 2019 beëindigd. Om tot de tellingen te komen doorlopen we een aantal stappen waarbij de data al bij de bron (T-Mobile) volledig anoniem gemaakt. De methodebeschrijving van dit onderzoek is onderaan deze pagina te vinden. Transparantie over onze methodes is van belang voor het produceren van officiële statistiek en de samenwerking met andere organisaties.

Zo is het mogelijk dat een ontwikkelde methode bijvoorbeeld uitgroeit tot een internationale standaard. Bij het verwerken van deze gegevens tot statistiek wordt de privacy gegarandeerd. Er wordt immers uitsluitend gewerkt met geanonimiseerde, geaggregeerde data. Dit betekent dat de data niet te herleiden is tot individueel niveau, het blijven geanonimiseerde datasets. Om herleiding naar personen uit te sluiten, zijn er verschillende maatregelen genomen. Zo blijven alle data bij de datacenters van T-Mobile en wordt er gekeken naar reeksen van gebeurtenissen (de activiteit) op het netwerk.

Resultaten

De bezoekerspatronen per gemeente zijn verwerkt. Door een locatie aan te klikken wordt voor iedere gemeente een patroon zichtbaar van personen, die de gemeente

28

géén bewaarplicht

Wat?

- *verkeers- en lokatie-gegevens*
- *naw-gegevens*

Hoe lang?

- *12 mnd voor telefonie*
- *06 mnd voor internet*

Waarvoor?

- *onderzoek, opsporing en-of vervolgen ernstige misdrijven*

HvJEU 8 april 2014 C-293/12 en C594/12

- *inmenging in fundamentele rechten op bijzonder ernstige wijze*
- *wél sprake van een algemeen belang, nl. strijd tegen ernstige criminaliteit en uiteindelijk openbare veiligheid*
- *maar met richtlijn 2006/24/EG zijn niettemin grenzen overschreden die ingevolge het evenredigheidsbeginsel in acht moeten worden genomen*

Vzr Rb A'dam 11 maart 2015 ECLI:NL:RBDHA:2015:2498

buitenwerking-stelling..!

29

anoniem bellen en gebeld worden

Art. 11.9 Tw

- *recht op anoniem bellen*
- *recht om niet anoniem te worden gebeld*
- *recht om wél anoniem te worden gebeld*

maar beperkingen m.b.t. alarmnummers

- *nummerherkenning*
- *ongespecificeerde telefoonrekening*

recht op gespecificeerde rekening (KPN), en recht op ongespecificeerde rekening

Art. 11.4 Tw

Art. 7-8 Rl. 2002/58

Art. 12-14 ePR

30

‘geheim nummer’

Art. 11.6 Tw

- toestemming vereist voor opneming gegevens in telefoongids of abonnee informatiedienst
- voor standaardgids of -informatiedienst moet Telco toestemming vragen

→ 18xy: 1880, 1800, 1801

→ zoeken op naam in combinatie met adres en woonplaatsgegevens

→ hoe zit het met ‘omgekeerd zoek-diensten (reversed search)..?

Art. 12 Rl. 2002/58

Art. 15 ePR

31

32

reversed search

33

34

spam: automated calling device (robocalls)

"Greetings, friend. Do you wish to look as happy as me? Well, you've got the power inside you right now. So use it. And send $1 to Happy Dude, 742 Evergreen Terrace, Springfield. Don't delay; eternal happiness is just $1 away!"

"Greetings friend, this is Homer Simpson, aka, Happy Dude. The courts have ordered me to call everyone, and apologize for my telemarketing scam. I'm sorry. If you can find it in your heart to forgive me, send $1 to Sorry Dude, 742 Evergreen Terrace, Springfield. You have the power!"

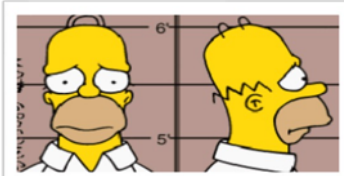

35

spam en telemarketing

Art. 11.7 Tw

ongevraagde elektronische communicatie voor commerciële ideële of charitatieve doeleinden met zonder menselijke tussenkomst

- *oproepautomaat, fax, spam, e-mail, sms, etc*
  - *telemarketing*
    - *hogere kosten, dus opt-out*
      - *Wijz. Telecomwet i.v.m. invoeren van een opt-in-systeem voor het overbrengen van ongevraagde communicatie voor commerciële, ideële of charitatieve doeleinden aan natuurlijke personen KST II 2019/20, 35421, nrs. 1-6*
  - *lagere kosten, dus opt-in*
    - *A guaranteed delivery of 50 million e-mails for under a thousand bucks*
    - *And you need only one sucker in a million to recover your start-up costs*

Art. 13 Rl. 2002/58

Art. 16 ePR

36

commercieel (ideëel of charitatief):

elke vorm van communicatie bestemd voor het aanprijzen van de goederen, diensten of het imago van een onderneming, instelling of persoon die een commerciële, industriële of ambachtelijke activiteit of een gereglementeerd beroep uitoefent

'commercieel' moet worden begrepen als 'direct marketing', aldus CBb 5 juni 2014, ECLI:NL:CBB:2014:206, Mediaforum 2014/10, p. 264-268, m.nt. Zwenne & Van Hooidonk.

37

regels voor ongevraagde commerciële elektronische communicatie

met en zonder menselijke tussenkomst

- *art.11.7 jo. 11.8 Tw*
  - *ongevraagde elektronische communicatie*
- *art. 3:15e BW*
  - *dienst van de informatiemaatschappij*
- *art. 21.2 AVG*
  - *verwerking persoonsgegevens t.b.v. direct marketing*
- *zelfregulering*
  - *DDMA RCC Code Email*

38

spamverbod

art. 11.7 lid 1-3 Tw

art. 7, overw. 32, 42-43 AVG: vrije, specifieke en op informatie berustende wilsuiting -- dus niet via algemene voorwaarden of kleine letters...

hoofdregel: opt-in

toestemming nodig voor ongevraagde commerciële (charitatieve, ideële) elektronische communicatie

'zonder menselijke tussenkomst' zoals; belautomaten, email, sms, fax, whatsapp enz.

uitzonderingen: opt-out

1. zgn. bestaande klanten
2. daarvoor bekend gemaakte elektronische contactgegevens
3. ontvanger buiten EER

procurement@bedrijfsnaam.nl..?

'warme contacten'

39

bestaande klanten ('warme contacten')

art. 11.7 lid 3 Tw

géén toestemming nodig (opt-out)

- als voor de communicatie wordt gebruik gemaakt van elektronische contactgegevens verkregen in het kader van de verkoop van een eigen dienst of product, en

e-mailadressen, mobiele telefoonnummers, sociale netwerkaccounts

Rb. Rotterdam 2 oktober 2014 ECLI:NL:RBROT:2014:8039. CBb 17 maart 2016, ECLI:NL:CBB:2016:60

- alleen voor eigen gelijksoortige diensten en producten

wat verwacht de (potentiële) klant?

- en opt-out..!
  - bij vastleggen contactgegevens, en
  - in iedere communicatie (bericht)

d.w.z. van dezelfde juridische entiteit

afmeldmogelijkheid (if you wish to unsubscribe...)

40

telemarketing

ongevraagde elektronische communicatie mét menselijke tussenkomst

hoofdregel

ongevraagd bellen van natuurlijke personen voor commerciële (ideële, charitatieve) doeleinden is toegestaan

niet alleen consumenten maar ook zzp-ers, eenmanszaken, maten in een maatschap, vof's enz.

op basis van opt-in

- en
- een 'ontdubbeld' belbestand

opschonen aan de hand van bestanden van bel-me-niet

uitzondering

- zgn. 'bestaande klanten' met betrekking tot eigen gelijksoortige producten

direct of indirect promoten van product, organisatie of onderneming...

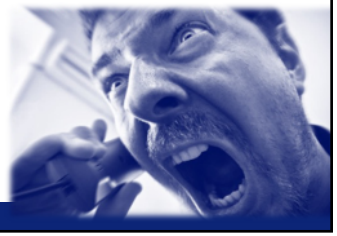

41

telemarketing

ongevraagde elektronische communicatie mét menselijke tussenkomst

hoofdregel nu!

ongevraagd bellen van natuurlijke personen voor commerciële (ideële, charitatieve) doeleinden is

niet alleen consumenten maar ook zzp-ers, eenmanszaken, maten in een maatschap, vof's enz.

- op basis van opt-in

uitzondering

- zgn. 'bestaande klanten' met betrekking tot eigen gelijksoortige producten

direct of indirect promoten van product, organisatie of onderneming...

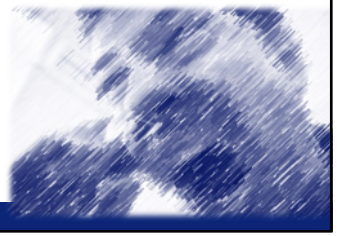

42

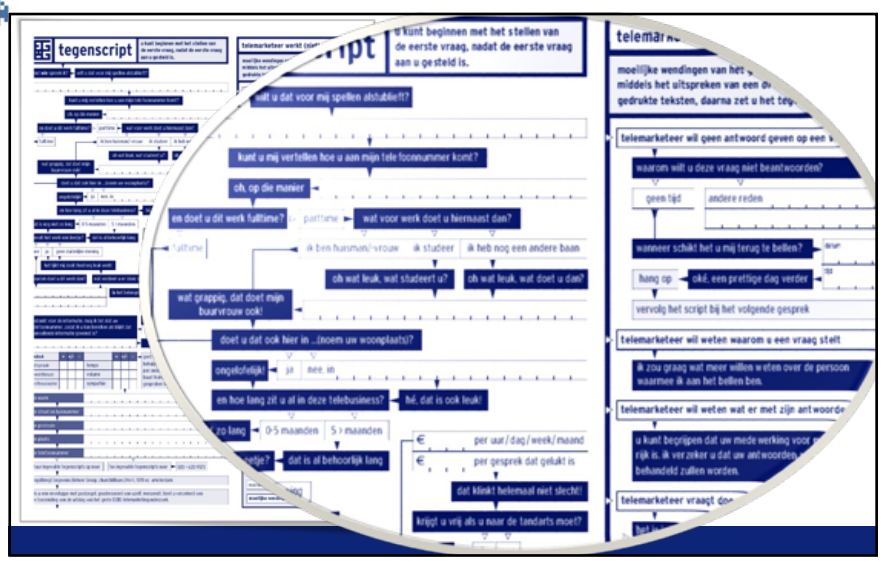

43

cookies e.d.

44

cookiebepaling

plaatsen en uitlezen van cookies

Artikel 11.7a Telecomwet

Onverminderd de Algemene verordening gegevensbescherming is het via een elektronisch communicatienetwerk opslaan van of toegang verkrijgen tot informatie in de randapparatuur van een gebruiker, alleen toegestaan op voorwaarde dat de betrokken gebruiker:

a) is voorzien van duidelijke en volledige informatie overeenkomstig de Algemene verordening gegevensbescherming, in ieder geval over de doeleinden waarvoor deze informatie wordt gebruikt, en

b) daarvoor toestemming heeft verleend.

ICTRecht incasseert €8200 dankzij cookiepopup met incassotoestemming

Art. 13-14 AVG: o.a. eigen identiteit, doeleinden en 'nadere informatie voor zover nodig om zorgvuldige verwerking te waarborgen'

is de toestemming rechtsgeldig als er sprake is van een cookiemuur..?

is de toestemming in vrijheid gegeven...?

toestemming mag niet worden geacht vrijelijk te zijn verleend indien de betrokkene geen echte of vrije keuze heeft of zijn toestemming niet kan weigeren of intrekken zonder nadelige gevolgen

(overw. 42 Preambule AVG)

45

uitzonderingen

Art. 11.7a lid 3 TW

geen toestemming of informatieplicht als:

- *cookies strikt noodzakelijk zijn om de gevraagde dienst van de informatiemaatschappij te leveren*
- *én privacyongevaarlijke effectiviteits- of kwaliteitscookies…*
- *cookies die nodig zijn om de communicatie over een elektronisch communicatienetwerk uit te voeren*

analytics, A/B-testing, affiliate cookies, e.d.

taalinstellingen, voorkeuren, opslaan wachtwoord, betalingen via ideal, enz.

KST II 2010/11, 32 549, p. 78

46

bewijsvermoeden

Art. 11.7a lid 4 TW

- cookies gebruikt voor verzamelen, combineren of analyseren van gegevens over het gebruik van verschillende diensten van de informatiemaatschappij
- worden vermoed persoonsgegevens verwerkingen te zijn

- AVG van toepassing
- AP bevoegd

KST II 2011/12, 32 549, nr. 39

47

cookiemuren-verbod (voor overheid e.d.)

Art 11.7 lid 5 Tw

De toegang van de gebruiker tot een dienst van de informatiemaatschappij die wordt geleverd door of namens een krachtens publiekrecht ingestelde rechtspersoon wordt niet afhankelijk gemaakt van het verlenen van toestemming

a contrario: geen verbod op cookiemuren voor niet krachtens publiekrecht ingestelde rechtspersonen…

Belastingdienst

48

AUTORITEIT PERSOONSGEGEVENS

Wettelijke regels voor cookies

Voor het gebruik van cookies gelden wettelijke regels. Dat zijn in de eerste plaats regels uit de Telecommunicatiewet (Tw).

Maar op tracking cookies (in combinatie met overige gegevens die over het websitebezoek worden verzameld) is ook de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van toepassing.

Uitleg over de wettelijke eisen aan andere soorten cookies is te vinden op de website van de Autoriteit Consument en Markt (ACM).

Cookiewalls

Op grond van de AVG zijn cookiewalls niet toegestaan. Dat komt omdat de AVG bepaalde eisen stelt aan de benodigde toestemming voor het plaatsen van tracking cookies.

Met een cookiewall (cookiemuur) kunnen websites, apps of andere diensten géén geldige toestemming krijgen van hun bezoekers of gebruikers.

??

49

anders…

Een cookiemuur is over het algemeen dan ook een rechtmatige manier om aan het toestemmingsvereiste in de cookiebepaling te voldoen. Ook al is dit niet de meest gebruiksvriendelijke manier en is het technisch ook nooit noodzakelijk, het staat de websitehouder in beginsel wel vrij om te bepalen of hij een bezoeker die geen toestemming geeft voor het gebruik van cookies, al dan niet toegang geeft tot zijn website. Dit kan anders zijn als de bezoeker zo afhankelijk is van de via een bepaalde website aangeboden diensten en informatie, dat er door het gebruik van de cookiemuur geen sprake meer kan zijn van een «vrije» wilsuiting wanneer de bezoeker vervolgens niet vrije «ik geef toestemming» aanklikt.

Kamerstukken II 2013/14, 33902, nr. 3, p. 29

50

anders...

51

anders...

Text proposed by the Commission

(22) The methods used for providing information and obtaining end-user's consent should be as user-friendly as possible. Given the ubiquitous use of tracking cookies and other tracking techniques, ***end-users*** are increasingly requested to provide consent to store such tracking cookies in their terminal equipment. As a result, end-users are overloaded with requests to provide consent. The use of technical means to provide consent, for example, through transparent and user-friendly settings, may address this problem. Therefore, this Regulation should provide for the possibility to express consent by using the appropriate settings of a browser or other application. The choices made by ***end-users*** when establishing ***its*** general privacy settings of a browser or other application should be binding on, and enforceable against, any third parties. Web browsers are a type of software application that permits the retrieval and presentation of information on the internet. Other types of applications, such as the ones that permit calling and messaging or provide route guidance, have also the same capabilities. Web browsers mediate much of what occurs between the ***end-user*** and the website. From this perspective, they are in a privileged position to play an active role to help the end-user to control the flow of information to and from the terminal equipment. More particularly web browsers may be used as ***gatekeepers***, thus helping end-users to prevent information from their terminal equipment (for example smart phone, tablet or computer) from being accessed or stored.

52

anders...

Amendment

(22) The methods used for providing information and obtaining end-user's consent should be as user-friendly as possible. Given the ubiquitous use of tracking cookies and other tracking techniques, users are increasingly requested to provide consent to store such tracking cookies in their terminal equipment. As a result, ***users*** are overloaded with requests to provide consent. ***This Regulation should prevent the use of so- called "cookie walls" and "cookie banners" that do not help users to maintain control over their personal information and privacy or become informed about their rights***. The use of technical means to provide consent, for example, through transparent and user-friendly settings, may address this problem. Therefore, this Regulation should provide for the possibility to express consent by ***technical specifications, for instance by*** using the appropriate settings of a browser or other application. ***Those settings should include choices concerning the storage of information on the user's terminal equipment as well as a signal sent by the browser or other application indicating the user's preferences to other parties.*** The choices made by ***users*** when establishing ***the*** general privacy settings of a browser or other application should be binding on, and enforceable against, any third parties. Web browsers are a type of software application that permits the retrieval and presentation of information on the internet. Other types of applications, such as the ones that permit calling and messaging or provide route guidance, have also the same capabilities. Web browsers mediate much of what occurs between the ***user*** and the website. From this perspective, they are in a privileged position to play an active role to help the end-user to control the flow of information to and from the terminal equipment. More particularly web browsers, ***or applications or operating systems*** may be used as ***the executor of a user's choices***, thus helping end-users to prevent information from their terminal equipment (for example smart phone, tablet or computer) from being accessed or stored.

53

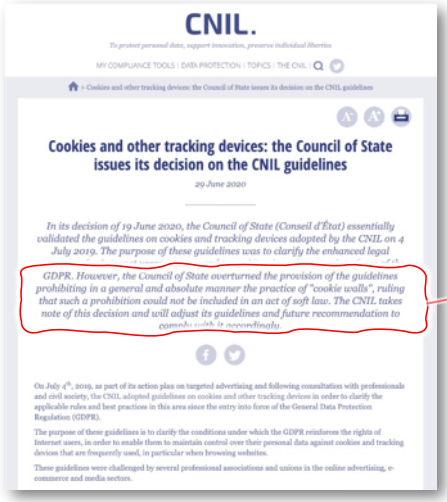

[T]he Council of State overturned the provision of the guidelines prohibiting in a general and absolute manner the practice of "cookie walls", ruling that such a prohibition could not be included in an act of soft law.

54

ePrivacy Regulation

- *requirement to obtain the explicit consent from end-users before using cookies and trackers on your website, or any other technology that stores personal data on users' terminal equipment (hardware and software)*
- *cookie walls are allowed, if the user is offered an equivalent that does not involve giving consent to cookies and trackers*
- *possibility to whitelist cookie providers in their browser settings and encourage providers to make it easy for users to amend whitelists and to withdraw their consent at any time*

55

vragen?
g.j.zwenne@law.leidenuniv.nl

56